

Έμφυλη Βία (ΚΥΠ ΘΕ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακές σπουδές		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431053	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έμφυλη Βία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Χωρίς προαπαιτούμενο μάθημα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC144		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση του ζητήματος της έμφυλης βίας μέσα από τις παρακάτω θεματικές:

- Βασικές μορφές έμφυλης βίας σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και το ευρωπαϊκό

κεκτημένο: Σεξουαλική, σωματική, ψυχολογική και οικονομική

- Ειδικά ζητήματα έμφυλης βίας: Γυναικοκτονία, ενδοοικογενειακή βία, βιασμός, καταναγκαστική πορνεία, σεξουαλική κακοποίηση, σεξουαλική παρενόχληση
- Δυσδιάκριτες και επίμαχες μορφές έμφυλης συμβολικής βίας: Συγκεκαλυμμένος, ανεπαίσθητος και καλοπροαίρετος σεξισμός, *mansplaining*, *negging*, *gaslighting*
- Πολιτικές για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων: Νομοθετικό πλαίσιο, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, συμβουλευτική

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν μέσα από τη διεθνή και εγχώρια εμπειρία την πολυλογική μορφή ενός σύνθετου κοινωνικού ζητήματος όπως αυτό της έμφυλης βίας,
- να προσεγγίζουν αλλά και να εντοπίζουν τα επιμέρους επίμαχα θέματα της έμφυλης βίας με μεγαλύτερη κριτική ικανότητα και επάρκεια,
- συνδέουν θεωρήσεις και ευρήματα της κοινωνιολογικής σκέψης και έρευνας με τη δημόσια διαβούλευση και τη χάραξη δημόσιων πολιτικών,
- αναπαράγουν εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας, αλλά και της δημόσιας σφαίρας, έναν δόκιμο επιστημονικό λόγο αναφορικά με θέματα που συνάπτονται με το πεδίο της έμφυλης βίας,
- συγγράψουν μια επιστημονικά προσανατολισμένη και δεοντολογικά ορθή ακαδημαϊκή εργασία/αναφορά συνθέτοντας γνώσεις και πληροφορίες, και αντιμετωπίζοντας κριτικά τις επιμέρους διαστάσεις του πεδίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στο πώς οι εξουσιαστικές διαστάσεις στις έμφυλες αλληλεπιδράσεις και οι κυρίαρχες ιδεολογικές προκείμενες αναφορικά με το καθεστώς του φύλου συναρθρώνονται υπό το πρίσμα της έμφυλης βίας. Πιο αναλυτικά, μέσω των επιμέρους κοινωνιολογικών και νομοκεντρικών θεωρήσεων της έμφυλης βίας επιχειρείται η σκιαγράφηση του εν λόγω πεδίου και των επιμέρους εκφάνσεων και εκδηλώσεων της έμφυλης βίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται μια εκτενή σταχυολόγηση και κατά περίπτωση ανάλυση τόσο των διάφορων έκδηλων μορφών έμφυλης βίας, όπως για παράδειγμα η γυναικοκτονία, ο βιασμός, η ενδοοικογενειακή βία και η σεξουαλική παρενόχληση, αλλά και των αντίστοιχων λανθανουσών/συμβολικών μορφών βίας, όπως για παράδειγμα οι ανεπαίσθητες μορφές σεξισμού και οι επιτηδευμένες στρατηγικές χειριστικής καταπίεσης μέσω του λόγου. Τέλος, εξετάζονται ενδελεχώς οι πολιτικές που λαμβάνουν χώρα για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων τόσο ως προς τη νομοθετική κατοχύρωσή τους σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και ως προς τις επιμέρους δράσεις σε ατομικό επίπεδο και στον χώρο της κοινωνίας πολιτών – από τις μορφές συμβουλευτικής με την οπτική του φύλου μέχρι τις τοπικές συνεργατικές δράσεις παροχής ασύλου και κοινωνικής προστασίας για θύματα έμφυλης βίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση της της πλατφόρμας η-Τάξη ΕΚΠΑ, της υπηρεσίας UoA Webex Meetings, της εφαρμογής Skype και της ασύγχρονης ηλεκτρονικής επικοινωνίας (email)</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS.</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία κειμένου και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>Εξέταση</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Προετοιμασία κειμένου και ανάλυση βιβλιογραφίας	80	Αυτοτελής μελέτη	28	Εξέταση	3					Σύνολο Μαθήματος	150	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	39																	
Προετοιμασία κειμένου και ανάλυση βιβλιογραφίας	80																	
Αυτοτελής μελέτη	28																	
Εξέταση	3																	
Σύνολο Μαθήματος	150																	

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην ελληνική γλώσσα. Το μάθημα προβλέπει τη σύνταξη αναφοράς βιβλιογραφικής επισκόπησης (literature review) για επιμέρους όψεις της έμφυλης βίας. Οι εργασίες/αναφορές θα πρέπει να βασίζονται στην επεξεργασία και χρήση της προτεινόμενης, ή/και συμπληρωματικής, βιβλιογραφίας. Η άντληση των στοιχείων θα προέρχεται από μελέτες και εκθέσεις δημόσιων οργανισμών και φορέων της κοινωνίας πολιτών (π.χ. Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας). Πρόκειται για εργασίες που αποσκοπούν να φέρουν τις/ους φοιτήτριες/ές σε επαφή με τις προκείμενες α) της δημόσιας συζήτησης και διαβούλευσης από τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders), β) της σύνθετης διαδικασίας χάραξης δημοσίων πολιτικών (policy making), γ) της προσπάθειας για υιοθέτηση πολιτικών ίσων ευκαιριών (equal opportunities policies), δ) της επίμαχης συζήτησης περί θετικών δράσεων (affirmative actions), και ε) της προοπτικής ένταξης της διάστασης του φύλου (gender mainstreaming) στις δημόσιες πολιτικές και, γενικότερα, στον δημόσιο διάλογο. Ο τελικός βαθμός απονέμεται μετά την παράδοση της σχετικής εργασίας/αναφοράς και τη συμμετοχή σε γραπτές τελικές εξετάσεις σε ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων πάνω σε διδαχθείσες θεματικές.</p>
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</i></p> <p>Αρσέλ, Λίμπυ Τατά, Μίκα Χαρίτου-Φατούρου και Θεοδώρα Αδαμάκη (επιμ.) (2008). <i>Καταργώντας τα Εμπόδια: Συμβουλευτική και Ενδυνάμωση Γυναικών</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Αρτινοπούλου, Βάσω (2006). <i>Ενδοοικογενειακή Κακοποίηση Γυναικών</i>. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.</p> <p>Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (2018). <i>Βία κατά των Γυναικών: Οδηγός Συμβουλευτικής για τη Βία</i>. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.</p> <p>Κουρουτσίδου, Μαρία και Νικόλαος Ράπτης (2021). <i>Έμφυλη Βία και Εκπαιδευτικοί Θεσμοί: Οι Εκπαιδευτικοί ως Κοινωνικές Μεταρρυθμιστριες και Κοινωνικοί Μεταρρυθμιστές</i>. Αθήνα: Γκόννη.</p> <p>Χατζηφωτίου, Σεβαστή (2021). <i>Κοινωνική Εργασία και Ενδοοικογενειακή Βία</i>. Αθήνα: Τζιόλα.</p> <p><i>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</i></p> <p>Ελληνόγλωσσα: Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Επιθεώρηση Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού, Κοινωνική Πολιτική, Φεμινιστικά, Ψυχολογία</p> <p>Ξενόγλωσσα: Feminist Theory, Journal of Gender Studies, Journal of Interpersonal Violence, Psychology of Women Quarterly, Violence Against Women</p>
--